

IZVJEŠĆE O RADU KUD-a OŠTRC U 2022. GODINI

Poštovani članovi,

Iz nas je još jedna godina obilježena pandemijom korona virusa koja je, kao i 2020., bitno smanjila aktivnosti KUD-a, primarno u radu tamburaških i folklornih sekcija.

Protekle smo godine s probama počeli u 10. mjesecu. Nakon anketiranja članova ukupan broj onih koji su zainteresirani za daljnji rad KUD-a i dalje dosta velik. Međutim, zbog ponovnog rasta broja zaraženih, održano je tek 15-ak proba tako da KUD od prosinca i dalje nije aktivan, barem u dijelu koji se odnosi na rad folklornih i tamburaških sekcija.

Unatoč takvoj situaciji, uspjeli smo organizirati prošle godine tri događanja: 35. Dane rudarske greblice, Dane europske baštine i 9. Barbarinje.

Dani rudarske greblice održani su 3. i 4. srpnja ispred Rudnika sveta Barbara i bili su izvrsna prilika za proslavu činjenice da je 4. veljače 2021. Europska komisija objavila u svom službenom glasniku vijest o upisu kolača u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, čime je ovaj proizvod zaštićen na području cijele Europske unije i mogu ga za daljnju prodaju proizvoditi samo proizvođači iz Ruda i okolice koji udovoljavaju uvjetima iz usvojene specifikacije proizvoda.

35. Dani rudarske greblice započeli su s 5. Gastro susretima na kojima se 5 ekipa okupilo pod temom internacionalna kuhinja. Program je vodio Mislav Maroević, a jela je ocjenjivao tročlani žiri na čelu s Tanjom Božić. Isti dan je održan po 16 put izbor najbolje greblice. Ukupno 9 mještanki je donijelo svoju greblicu na ocjenjivanje, a najbolja je bila ona Martine Škiljan. Navečer je organizirana tradicionalna Greblica pri Rudniku – zabavni program u okviru kojeg je održan dvosatni koncert samoborske grupe Adrenalica.

U nedjelju 4. srpnja održana je 11. Dječja greblica. Najmlađi uzrasti su se educirali i zabavljali kroz 6 radionica: izradu greblice, gipsaonicu, kovačke radionice, potragu za blagom, vatrogasne radionice i dječje igre naših starih u organizaciji HKUD Petar Zrinski iz Vrbovca. Tijekom dana održane su 3 radionice izrade greblice kroz koje je prošlo 50-ak djece. Napravljene greblica pekle su se u konvektomatu koji je KUD nabavio za potrebu održavanja sličnih radionica. Valja spomenuti da je dio novaca za konvektomat (300 EUR) osiguran iz donacije naših prijatelja iz Balingena na čemu im se najtoplije zahvaljujemo. Voditelj radionica izrade greblica bila je Udruga Rudarska greblica. U organizaciji udruge Cirkultura održane su i dvije dječje predstave.

Tradicionalni folklorni susreti na rukometnom igralištu s kojima je manifestacije i krenula još davne 1985. godine nisu održani zbog epidemioloških mjera, tako da je program u oba dana održan samo pred Rudnikom.

Unatoč tome možemo biti zadovoljni što smo nakon jedne godine pauze nastavili ovu vrijednu tradiciju koju je vidjelo oko 700 posjetitelja. Posjećenost bi bila i značajnija da se nije u istom terminu održavalo i Ljeto u Samoboru.

Nakon kraće ljetne stanke, u suradnji sa Zajednicom Nijemaca i Udrugom Rudarska greblica održano je 28. kolovoza predstavljanje greblice na Lipovljanskim susretima nacionalnih manjina. Unatoč nešto manjoj posjećenosti zbog COVID-a i lošeg vremena nego prijašnjih godina, bila je ovo lijepa promocija kolača u godini u kojoj je velik broj kulturnih događanja ipak otkazan.

Nakon Greblice, uspjeli smo 17. listopada organizirati našu tradicionalnu manifestaciju Budi Rudar na jedan dan!, također ispred Rudnika, povodom obilježavanja Dana europske baštine. Pred tristotinjak posjetitelja održane su prezentacije kovanja, pekla se greblica, kuhali žganci, pekla se i rakija, radile su se lutkice od perušine, ogrlice od kukuruza, gulila kora sa stupaca... Martina Štengl Šoić predstavila je prvu rudarsku slikovnicu s popularnim mitskim patuljkom Bergmanom u glavnoj ulozi.

Posebnost Dana baštine je bila izrada ugljenice (kope) u prikazom dobivanja drvenog ugljena na tradicionalan način. Najveći doprinos svojim savjetima i noćnim dežurstvima i tu je dao gosp. Stjepan Lehpamer koji i sam potječe iz kovačke obitelji. Iskustva s izrade naše prve vuglenke bit će korisna za sljedeće slične projekte.

23. Studenoga 5 članova KUD-a sudjelovala su na predstavljanju knjige Goran Beusa Richemberga „Nijemci u Zagrebu“ koje je održano u Galeriji Prica u organizaciji Gradske knjižnice Samobor. U knjizi se spominje i Rude i sagledava jak njemački utjecaj na život i razvoj našeg mjesta.

Treća manifestacija koju je KUD organizirao lani bilo je 9. Barbarinje. Nakon što je 1. prosinca kip sv. Barbare prenesen iz Rudnika u crkvu, članovi KUD-a sudjelovali su najprije na procesiji na podnevnoj svetoj misi. U najvećoj mjeri su tu sudjelovali mlađi folkloraši. U nedjelju navečer 4. prosinca kip je u svečanoj procesiji

vraćen u Rudnik. U prigodnom programu osim rudarske sekcije Bergmani sudjelovali su i kuburaši iz Udruge „Gromovnik“ te zbor mladih u Župi sv. Barbare „Zvuci vjere“.

Godinu smo završili održavanjem nekoliko radionica za članove mlađih folklornih sekcija KUD-a Oštrc u nedjelju 19. prosinca u planinarskom domu u Cerini. S obzirom na iznimno malen broj ovogodišnjih folklornih događanja, bilo je pravo zadovoljstvo vidjeti mlađe članove s kakvim žarom su se bacili na izradu Božićnih anđela od perušine, a sve pod stručnim vodstvom iskusnih članica HPD Sveti Patrik i udruge Ekossspiritus. Tema drugog dijela radionice je bilo upoznavanje s bogatim fundusom narodnih nošnji, i to uz puno praktičnog rada i korisnih savjeta. Ukupan dojam folkloraša i njihove voditeljice Franke Štengl bio je i više nego pozitivan, a stečena znanja djeca će moći primijeniti već sljedeće godine za koju se nadamo da neće biti obilježena temama vezanim uz COVID-19.

Iako niti lani nije bilo nastupa, godina će ostati zapamćena po nekoliko drugih događaja od kojih je svakako najznačajnije donacije kuće i štaglja pokojnog Stanka Lehpamera KUD-u. Za samu ideju i njenu realizaciju najzaslužniji je gosp. Stjepan Lehpamer, koji je zajedno s ostalim nasljednicima donio nesebičnu odluku da se kuća donira KUD-u. Darovni ugovor je potpisan krajem ožujka. KUD je krenuo s njenim uređenjem za što je protekle godine utrošeno preko 40.000 kn. Glavninu sredstava je osigurao Grad Samobor te Zagrebačka županija. Također smo dobili i donaciju od obitelji Šercer tj. naše članice – Ivane Sverak doniranjem dijela namještaja i radijatora, pa hvala i njima! U lipnju smo uredili prostoriju za nošnje i preselili u nju nošnje iz rukometnog kluba. Srušen pregradni zid između dviju prostorija te je na taj način dobiven prostor od 35 m² za održavanje tamburaških proba i dijela folklornih proba. Nabavljen je kamin, veći dio materijala za uređenje spomenute prostorije, a dvadesetak tisuća kuna je utrošeno i na sanitarije i elektro instalacije. Radilo se i na uređenju okoliša. Napravljeno je i idejno rješenje novog objekta, a želja nam je da naša kuća ne bude samo prostor za probe nego i za druženja članova, pa i za ugošćivanje naših prijatelja, s obzirom da je predviđeno u tavanskom prostoru napraviti nekoliko soba. Plan je da se ove godine, do kraja lipnja stavi u funkciju cijeli prvi kat. Tlocrtna površina kuće je 110 m², ima prizemlje kat i tavanski prostor, sve zajedno preko 300 m² + terasa od 40 m². Sam štagalj također ima tlocrtnu površinu oko 50 m².

Prošle je godine Upravni odbor donio odluku da se nekretnina u KUD-ovom vlasništvu u centru Ruda, preko puta trgovine Dinon daruje gradu Samoboru sa željom da se na njoj izgradi edukacijski centar s dvoranom za rad folklornih sekcija. Ta nekretnina je dobivena zahvaljujući donaciji Zorana Djumića iz Malezije još 2016. godine, a godinu dana kasnije je KUD ishodio građevinsku dozvolu za objekt javno društvene namjene, te je 2020. građevinska produžena za još 3 godine. Kako je u međuvremenu gosp. Djumić odustao od financiranja izgradnje tog objekta, a nije izgledno da će KUD u bližoj budućnosti tj. do 2023. kada nam građevinska ističe sam moći pokrenuti izgradnju kuće i njeno opremanje za što bi nam trebalo barem 1,5 milijuna kuna, te uzimajući u obzir donaciju obitelji Lehpamer, zaključili smo da jedino kroz Grad imamo mogućnost izgraditi takav ili sličan objekt, te je sukladno dogovoru s gradonačelnicom i gradskim konzultantima na pripremi EU projekata ugovor o darivanju nekretnina potpisan u 17. prosinca.

Lani smo nastavili smo s nabavkom opreme. Najprije je početkom godine dovršeno šivanje 12 ženskih i 8 muških prigorski narodnih nošnji, za što je utrošeno 16.500 kn.

Krajem godine dovršena je i nabavka razglasa. Nabavljena je mikseta, dva zvučnika, 6 širokopojasnih mikrofona, dva bežična mikrofona, stalci i kablovi. S tom opremom bit ćemo u mogućnosti ozvučiti većinu nastupa našeg društva u narednim godinama. Realizaciju projekta financijski je pripomogla Zajednica kulturno-umjetničkih udruga Zagrebačke županije.

Za kraj treba spomenuti da je na internetskoj stranici KUD-a www.ostrc.hr dodan dio pod nazivom „dokumenti“ na kojemu se objavljuju zapisnici sa skupština, planovi i izvješća u zadnje dvije godine, a na istoj lokaciji moći ćete za koji dan vidjeti i izvješća s ove izborne skupštine.

IZVJEŠĆE O RADU SEKCIJE ZA OČUVANJE RUDARSKE BAŠTINE „BERGMANI“ u 2021. GODINI

Protekle godine Rudnik je funkcionirao iznimno dobro i praktički svi zacrtani ciljevi su i ostvareni.

Sigurnost rudnika je bitno povećana ugradnjom oko 360 drvenih stupaca. To je ujedno bila i najveća akcija zamjene stupaca, intenzivno su 2-3 osobe radile 12 dana početkom siječnja. Prošle je godine također izbetonirano novih 35 metara staze u rovu Sveto Trojstvo. Te radove izvodili su sami članovi. Cijelu betonsku stazu koja sada ima oko 90 metara prošle smo godine u dva navrata prali mini washem. Napravljeno je i 15-ak metara drenaže u dijelu rova Sveto Trojstvo. Tijekom godine je zamijenjen 1 segment dotrajalih drvenih stepenica metalnim. Radove je izvodila Bravarija Štajnkler. Nabavljeno je dodatnih 200 kestenovih stupaca koji su u međuvremenu i ugrađeni početkom 2022. godine. Također je saniran dimnjak krušne peći.

Unutar simulacije rova uređena je kovačnica. Nakon kraće edukacije, kovačnica je krenula s prezentacijama kovanja, koje su se održavale svaki prvi i zadnji vikend u mjesecu. U prostor za vodiče postavljen je novi stol, radna stolica, dvije stolice na rasklapanje i kalorifer. Postavljene su i police za kacige. Opremljena je i kuhinja - nabavljen je konvektomat, frižider s ledenicom, bojler i indukcijski rešo. Postavljena je i slavina te sudoper.

U suradnji sa Zagrebačkom županijom – Upravnim odjelom za kulturu napravljena je radna verzija dokumenta Idejno rješenje prezentacijske infrastrukture Rudnika sveta Barbara od strane tvrtki Novena i Hadrian. Svrha dokumenta je osmisliti trajne instalacije unutar rudnika kojima će se povećati njegova atraktivnost. Temeljem ugovora o darivanju dokument vrijedan nešto manje od 62.000 kn je predan krajem godine Gradu Samoboru, kako bi se mogao koristiti za pripremu dokumentacije za realizaciju projekta Rudnik sveta Barbara - faza IV. Navedeni projekt obuhvaća:

- Obnovu dodatnih 465 m Rudnika
- Multimedijalno uređenje unutrašnjosti Rudnika
- Izgradnja info centra za posjetitelje
- Izgradnja edukativnog centra u centru Ruda
- Izgradnja 3 kućice za povremeni boravak kod Rudnika
- Izgradnja šetnice „hod po krošnjama“ između rovova Kokel i Sveto Trojstvo

U 2021. godini ostvaren je rekordan broj posjetitelja – 3.362, što je što je rast za 253% u odnosu na 2020. i 19% više u odnosu na do tada rekordnu 2019. godinu. Prihod od prodanih ulaznica je višestruko veći u odnosu na 2020. godinu i iznosi oko 65.000 kn. Sva sredstva od ulaznica uložena su ponovno u aktivnosti vezane uz Rudnik.

Značajno je povećan broj objava na društvenim mrežama (81 objave na facebook stranici Rudnika u odnosu na njih 54 godinu dana ranije). Objavljeno je i 5 tekstova na web stranicama Rudnika. Zakupljen je prostor za jumbo plakat uz *Betonku* kroz cijelu godinu. Napravljena je edukacije 8 novih lokalnih turističkih vodiča, a o natječaju za nove vodiče RTL je napravio lijepi prilog koji je objavljen sredinom srpnja u njihovom središnjem dnevniku. Za novinare je održana i prezentacija kovanja i izrade greblice.

Dana 22. lipnja su Josip Lebegner i Silvija Turk su sudjelovali na on-line konferenciji održanoj u sklopu jednog EU projekta, a čiji je nositelj bilo rudarski fakultet iz Krakova. Tema naše prezentacije je bilo Oživljavanje rudarske baštine u Rudama.

Kao što je i u prethodnom izvješću navedeno, uspješno su organizirane tri tradicionalne manifestacije: Dani rudarske greblice, Dani europske baštine i Barbarinje.

Ulaz u rov Kokel poslužio je u listopadu kao kulisa za snimanje filma poda nazivom Vampiri iz Miljacke!

Nastavljena je i uspješna suradnja s RGN-om koji je u sklopu svog znanstveno istraživačkog projekta vezanog uz vjetrenje rudnika ugradio regulaciju brzine vrtnje kojom je smanjenjem buke omogućen rad ventilatora i u noćnim satima. RGN je izradio i 3D snimku prohodnih dijelova rudnika.

U suradnji s Pekarnicom Nikl posjetiteljima se nudi rudarska greblica kao dio dodatne ponude uz obilazak rudnika. Nekadašnja info kućica je preuređena u suvenirnicu čime je poboljšana ponuda suvenira i dana je prilika lokalnim obrtima za promociju.

Organizirana je edukacija na terenu za vodiče i članove rudarske sekcije Bergmani u okviru koje je 23. i 24. listopada 30-ak članova posjetilo rudarska središta Labinštine. Uz stručno vodstvo razgledani su Štrmac, Vinež, Krapan, Raša, Podlabin i Kulturno umjetnički centar Lamparna. S voditeljima tih centara razgovaralo se o njihovim iskustvima u revitalizaciji rudarske baštine. Održan je i susret s načelnicom općine Raša u svezi zajedničke prijave projekata. Također je dogovorena suradnja s Narodnim muzeje Labin.

I prošle godine su članovi KUD-a Oštrc odradili više stotina volonterskih sati na održavanju Rudnika i okoliša kroz nekoliko radnih akcija.

Zaključno, 2021. godina je bila po svim pokazateljima najuspješnija godina od otvaranje Rudnika sveta Barbara.